

Kjære alle sammen

I kveld blir det en klubbkveld utenom det vanlige, i kveld skal vi hedre en person som gjennom sitt liv og virke har gjort en helt spesiell og enestående innsats.

Hans Majestet Kongen tildeler ordener og medaljer til personer som har gjort en særlig fortjenestefull innsats i samfunnet. Kongens fortjenestmedalje ble stiftet av Kong Haakon 7. i 1908. Av statuttene for denne medaljen fremgår blant annet følgende:

Medaljen utdeles som belønning for:

- Pionerinnsats eller annen spesiell innsats av særlig samfunnsgavnlig natur på områder som kunst, kultur, vitenskap, næringsliv, sosialt og humanitært arbeid.
- Særlig fortjenstfull ulønnet innsats over lengre tid i samfunnslivet, i offentlige eller private verv, i frivillige organisasjoner eller i annen virksomhet av samfunnsnyttig betydning.
- Særlig fortjenstfullt arbeid gjennom lang tid i privat eller offentlig tjeneste, hvor innsatsen har ligget betydelig over det normale og hvor vedkommende også har vist aktivt samfunnsengasjement utover sin arbeidsinnsats.
- En livsinnsats som kan stå som eksempel for andre.

Med grunnlag i dette er det en glede for meg å meddele at Hans Majestet Kong Harald 5. har tildelt Knut von Trepka Kongens fortjenstmedalje.

Dette er ikke bare en viktig begivenhet for hovedpersonen selv, men også en merkedag for de (og med Tor Erling Gransæther i spissen), som tok initiativet som ledet fram til dagens medaljeoverrekkelse.

Redningsselskapets første redningsskøyte, RS1 Colin Archer ble bygget av den norske konstruktøren og båtbyggeren Colin Archer i 1893. Etter 40 års tjeneste langs norskekysten solgte Redningsselskapet skøyta. Den var i private hender før Norsk Maritimt Museum ble eier i 1972. RS1 Colin Archer var da i dårlig forfatning, og museet innså at det ikke ville makte å ivareta nødvendige reparasjoner og vedlikehold. Det ble derfor gjort en avtale med den nystiftede foreningen Seilskøyteklubben Colin Archer i 1973.

Og da ble du Knut, utpekt til skipper og ansvarshavende, og startet umiddelbart det omfattende arbeidet med å sette den gamle redningsskøyta i stand og 20 år etter, til hundreårsdagen i 1993 fremsto fartøyet ferdig restaurert, nærmest identisk slik alt var under tjenestetiden blant fiskerne i Nord-Norge.

Ved siden av full jobb i Det Norske Veritas og senere i Kværner har du stått i spissen for et enormt arbeid med alle detaljer ombord. All fritid, helger og ferier gikk med til

arbeidet. Du rakk også å seile to turer til Finnmark og tilbake for å vise frem museumsbåten og samtidig samle inn verdifull historie. Dette kulminerte i din første bokutgivelse om båten i 1993. Seinere ble det både flere opplag og bearbeidelser for den populære og viktige boken.

De siste 25 år har du fortsatt arbeidet med å vedlikeholde fartøyet, som i dag fremstår som en nasjonal stolthet. Selv om ikke vi på museet har hatt økonomisk mulighet til å bidra til fartøyet, er samarbeidet meget godt. Venner, private givere og begrensede offentlige midler har bidratt til arbeidet, og du har gode medhjelpere og familie rundt deg, men det er, og har vært din daglige innsats og private økonomi som har vært avgjørende for suksessen.

Med stor personlig entusiasme og en enorm kunnskap har du formidlet båtens historie og bragder til glede for tusenvis av mennesker som har vært ombord i museumsfartøyet gjennom mer enn 45 år. Du er uten tvil den i verden som har mest kunnskap om de første seilende redningsskøytene. Alt arbeid har du alltid gjort på frivillig basis. Du har stått helt fremst i å bringe tilbake kunnskap om praktisk sjømannskap og seiling av redningsskøytene, og har gjennom aktiv formidling bidratt vesentlig til å ivareta denne kunnskapen for ettertiden. Du har også bidratt til å gjøre skøyta kjent internasjonalt gjennom en rekke deltagelser i skoleskipsregattaer i hele Europa. Om ikke alle her hjemme kjenner båten like godt, har RS1 Colin Archer en høy status rundt i verden, og er blant Norges mest kjente fartøy internasjonalt

RS 1 Colin Archer var et av de tidligste fartøyene som kom med i nybrottsarbeidet omkring offentlig fartøyvern i Norge. Her har du Knut vært en utrettelig og engasjert talsperson for betydningen til skøyta i norsk kystkulturhistorie. Du har representert fartøyet gjennom hele historien til Norsk Forening for Fartøyvern og både der og i ulike sammenhenger med museet og Forbundet Kysten har du vært en inspirerende og delende foredragsholder, kursholder og ressursperson. Jeg vil også spesielt gjerne framheve din store innsats og engasjement for skonnerten Svanen gjennom svært mange år. Noe jeg selv har fått gleden av å oppleve på nært hold gjennom min tid her på museet. Knut, du er æresmedlem i Seilskøyteklubben Colin Archer, æresmedlem i Norsk Maritimt Museums venneforening. Du er en viktig ressurs i Bekkelaget Vel. Og du er også æresmedlem i «Selskapet til Bekkelagets Vel». Din frivillige innsats for bevaring og formidling av kystkultur og kulturminner er formidabel og har satt varige spor. Og du er fortsatt like aktiv i dag som pensjonist.

Jeg er overbevist om at familie, venner og alle som du har møtt gjennom ditt arbeid gleder seg sammen med deg over den utmerkelsen som du nå blir tildelt.

Da vil jeg overrekke deg medaljen og diplom og uttrykke på vegne av oss alle våre hjerteligste gratulasjoner. Og du vil senere motta en invitasjon til mottakelse hos Hans Majestet Kongen der du kan takke Kongen personlig for utmerkelsen.